

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย “เรื่องคำวิเศษณ์”
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ที่ใช้วิธีเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยและนินัย

นางกมลวรรณ หัตถา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-444-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF LEARNING ACHIEVEMENT IN THAI LANGUAGE
GRAMMAR SUBJECT ON "ADVERB" OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS
LEARNING FROM COMPUTER - ASSISTED INSTRUCTION LESSON USING
INDUCTIVE AND DEDUCTIVE METHOD

Mrs. Kamonwon Hattha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-444-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย
“เรื่องคำวิเศษณ์” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วย
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้วิธีเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยและ
นิรนัย

โดย

นางกมลวรรณ หัตถา

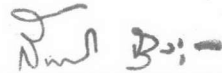
ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

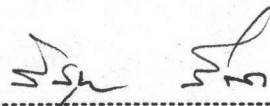
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุงสุวรรณ)

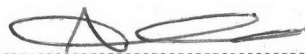
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

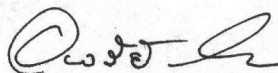
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิรุทธิ์ สิตาพถุทธิ์)

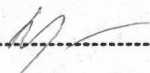
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิดานันท์ มลิทอง)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กมลวรรณ หัตถา : การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้วิธีเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยและแบบนิรนัย (A COMPARISON OF LEARNING CHIEVEMENT IN THAI LANGUAGE GRAMMAR SUBJECT ON "ADVERB" OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS LEARNING FROM COMPUTER - ASSISTED INSTRUCTION LESSON USING INDUCTIVE AND DEDUCTIVE METHOD) อ.ที่ปรึกษา
ผศ.ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง, 313 หน้า. ISBN 974-633-444-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยและนิรนัย โดยทั้ง 2 บทเรียนได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐาน 90 / 90 กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้หาตัวอย่างแบบเจาะจงจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 นำมาแบ่งแบบช่วงชั้นด้วยเปอร์เซ็นต์ไทล์ แล้วจับฉลากเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่มๆ ละ 30 คน แต่ละกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษาไทยสูง กลาง ต่ำ อย่างละ 10 คนเพื่อเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากร

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ใช้วิธีเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยและนิรนัยไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา ... โสตทัศนศึกษา.....

สาขาวิชา ... โสตทัศนศึกษา.....

ปีการศึกษา ...2538.....

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C643509 : MAJOR AUDIO-VISUAL EDUCATION COMMUNICATIONS

KEYWORD : ADVERB / COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION LESSON / INDUCTIVE AND DEDUCTIVE METHOD

KAMONWON HATTHA : A COMPARISON OF LEARNING ACHIEVEMENT IN THAI LANGUAGE GRAMMAR SUBJECT ON "ADVERB" OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS LEARNING FROM COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION LESSON USING INDUCTIVE AND DEDUCTIVE METHOD. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUGREE RODPOTHONG, Ph.D. 313 pp. ISBN 974-633-444-1

The purpose of this research was to study a comparison of learning achievement in Thai language grammar subject on "adverb" of mathayom sukka two students learning from computer-assisted instruction lesson using inductive and deductive method. The two method were developed on the basis 90/90 criterion. The samples selected by purposive sampling from mathayom sukka one Ratwinit Bangkako School, Changwat Samutprakan, Semester 2, 2538 and stratified sampling with percentual for a good target population. Sixty Students with high medium and low learning achievement in Thai language were randomly selected and assigned into two groups.

The result of this research was found that :

The result of a comparison of learning achievement in Thai language grammar subject on "adverb" of mathayom sukka two students learning from computer-assisted instruction lessoon using inductive and deductive method had no significant difference.

ภาควิชา..... โสภโศนศึกษา.....

สาขาวิชา..... โสภโศนศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิติต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความตั้งใจและเพียรพยายามในการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัย ประกอบกับการได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเหล่านั้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือชี้แนะ ตรวจสอบแก้วิทยานิพนธ์และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มีความชัดเจนและเหมาะสม

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิรุฬห์ ลีลาพฤทธิ รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง ประธานกรรมการและกรรมการ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม ชี้แนะ แก้ไข ปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและขอบคุณคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องทุกท่านของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ที่อำนวยความสะดวกในการวิจัยทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณในน้ำใจไมตรีของผู้ที่อยู่เบื้องหลังการวิจัยทุกท่านที่ได้ ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ชี้แนะให้งานวิจัยสำเร็จลงได้

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยของน้อมบูชา แต่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้สติปัญญา ตลอดจนครูอาจารย์ผู้ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยมา

กมลวรรณ หัตถา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
สมมติฐานการวิจัย.....	12
ขอบเขตการวิจัย.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
ตัวแปรที่ศึกษา.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
รูปแบบการสอน.....	15
ความหมายของการสอนแบบอุปนัย.....	15
ขั้นตอนการสอนแบบอุปนัย.....	15
ข้อดี-ข้อจำกัดของการสอนแบบอุปนัย.....	16
ความหมายของการสอนแบบนิรนัย.....	17
ขั้นตอนการสอนแบบนิรนัย.....	17
ข้อดี-ข้อจำกัดของการสอนแบบนิรนัย.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบอุปนัยและแบบนิรนัย.....	19
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	24
ความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	25
ประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	26
องค์ประกอบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อดีของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	33
โครงสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบ Tutorial.....	40
เทคนิคการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	42
รูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ใช้ในงานวิจัย.....	49
การเขียนข้อสอบภาษาไทย.....	53
การประเมินสื่อการเรียนการสอน.....	55
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
กลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผลการวิจัย.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	81
รายการอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก	
ก ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	95
ข ตัวอย่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	96
ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	271
ตารางภาคผนวก	
ตารางที่	
1 แสดงตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ที่ 75,25.....	277
2 แสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ.....	279
3 แสดงค่าความแปรปรวนและความเที่ยงของแบบทดสอบ.....	280

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตารางภาคผนวก

ตารางที่

4	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบนิรนัย จากการทดลองครั้งที่ 1.....	281
5	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบนิรนัย จากการทดลองครั้งที่ 2.....	284
6	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนทดสอบหลังเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำวิเศษณ์ที่มีการเสนอเนื้อหาแบบนิรนัย.....	288
7	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อหนึ่งๆ ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำวิเศษณ์ที่มีการเสนอเนื้อหาแบบนิรนัยได้ถูกต้อง....	289
8	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อหนึ่งๆ ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแต่ละเนื้อหาที่มีการเสนอเนื้อหาแบบนิรนัยได้ถูกต้อง.....	290
9	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัย จากการทดลองครั้งที่ 1.....	292
10	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัย จากการทดลองครั้งที่ 2.....	295
11	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนทดสอบหลังเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำวิเศษณ์ที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัย.....	298
12	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อหนึ่งๆ ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำวิเศษณ์ที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยได้ถูกต้อง....	299
13	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อหนึ่งๆ ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแต่ละเนื้อหาที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยได้ถูกต้อง.....	300
14	แสดงค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนและค่าเฉลี่ยของผลต่างของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เสนอเนื้อหาแบบนิรนัย.....	302
15	แสดงค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนและค่าเฉลี่ยของผลต่างของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เสนอเนื้อหาแบบอุปนัย.....	305

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตารางภาคผนวก

ตารางที่

16	แสดงความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลต่าง ระหว่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัย และแบบนิรนัย ตอน 1 เรื่องชนิดของคำวิเศษณ์.....	308
17	แสดงความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลต่าง ระหว่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัย และแบบนิรนัย ตอน 2 เรื่องหน้าที่ของคำวิเศษณ์.....	310
18	แสดงความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลต่าง ระหว่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัย และแบบนิรนัย ตอน 1 รวมกับ ตอน 2.....	312
	ประวัติผู้เขียน.....	313

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และผลต่างของนักเรียนที่เรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการเสนอเนื้อหาแบบอุปนัยและแบบนิรนัย..... 75
2	แสดงผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำวิเศษณ์ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 และ 2 ตอนรวมกัน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เสนอเนื้อหาแบบอุปนัยและแบบนิรนัย..... 76